ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 2 юни 2010 година

относно мониторинга на нивата на акриламид в хранителните продукти

(текст от значение за ЕИП)

(2010/307/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

(1) В Препоръка 2007/331/ЕО на Комисията от 3 май 2007 г. относно мониторинга на нивата на акриламид в хранителните продукти [1] се предвижда тригодишна програма за мониторинг (2007—2009 г.) за акриламид в някои хранителни продукти.

(2) Резултатите за 2007 г. бяха обобщени от Европейския орган за безопасност на храните (наричан по-долу „ЕОБХ“) в Научен доклад относно мониторинга на нивата на акриламид в хранителни продукти [2], оповестен на 30 април 2009 г. Докладът включва също така резултатите относно акриламид за периода 2003—2006 г., събрани от държавите-членки и обобщени от Института за сравнителни материали и измервания (IRMM) към Съвместният научноизследователски център на Комисията. Резултатите за 2008 и 2009 г. все още не са налице. Щом бъдат налични, научният доклад ще бъде актуализиран.

(3) Конфедерацията на производителите на храни и напитки (CIAA) разработи набор от инструменти, които могат да бъдат използвани селективно от производителите на храни съобразно необходимостта да намалят нивата на акриламид в своите продукти.

(4) Заключението на доклада на ЕОБХ от 30 април 2009 г. е, че в групите храни не се наблюдава трайна тенденция към по-ниски нива на акриламид и че към този момент не е ясно дали наборът от инструменти за акриламид е постигнал желания ефект.

(5) Продължават усилията на производителите на храни за проучване на начините на образуване и възможностите за намаляване на нивата на акриламид в храните. За да може да се следят резултатите от тези усилия, е целесъобразно да продължи събирането на данни.

(6) Опитът при прилагането на Препоръка 2007/331/ЕО показа, че има нужда програмата за мониторинг да бъде адаптирана, например по отношение на класификацията на храните.

(7) Важно е резултатите от мониторинга да се докладват веднъж годишно на ЕОБХ, която ще осигури обобщаването им в база данни.

(8) Действието на настоящата препоръка не следва да бъде ограничено във времето, но необходимостта от мониторинг следва да бъде редовно оценявана,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1. Държавите-членки следва да извършват в съответствие с приложението към настоящата препоръка мониторинг на нивата на акриламид в храните, посочени в същото приложение.

2. Държавите-членки следва да предоставят на ЕОБХ данните за предходната година в установения от ЕОБХ формат до 1 юни всяка година, а за първи път — до 1 юни 2011 г., за тяхното обобщаване в една база данни.

3. За да се гарантира, че пробите са представителни за изследваната партида, държавите-членки следва да спазват процедурите за вземане на проби, посочени в част Б от приложението към Регламент (ЕО) № 333/2007 на Комисията от 28 март 2007 г. за определяне на методите за вземане на проби и анализ за официалния контрол върху съдържанието на олово, кадмий, живак, неорганичен калай, 3-MCPD и бензо(а)пирен в храни [3].

[1] ОВ L 123, 12.5.2007 г., стр. 33.
[2] Научен доклад на ЕОБХ (2009 г.) 285.
[3] ОВ L 88, 29.3.2007 г., стр. 29.

4. Държавите-членки следва да извършват анализа на акриламид съгласно критериите, определени в точки 1 и 2 от приложение III към Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните ([1]).

Съставено в Брюксел на 2 юни 2010 година.

За Комисията
John DALLI
Член на Комисията

([1]) ОВ L 165, 30.4.2004 г., стр. 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ

А. **Пунктове за вземане на проби и процедура**

1. Вземането на проби от продуктите трябва да се извършва на пазарно ниво (например в супермаркети, по-малки магазини, пекарни, павилиони за пържени картофи и ресторанти), където лесно може да се извърши проследяване, или в производствените обекти. Когато е възможно, следва да се вземат проби от продукти с произход от една и съща държава-членка ([1]).

2. Вземането на проби и анализът трябва да се извършват преди изтичане на срока на годност на пробата.

Б. **Продукти, номериране и честота на пробите, аналитични изисквания**

1. Посочената по-долу таблица дава общ преглед на препоръчителния минимален брой проби, които трябва да се анализират годишно за всяка категория продукти. Държавите-членки се приканват да вземат повече проби, когато това е възможно. Разпределението на пробите по държави-членки е направено въз основа на националните статистики за броя на населението, като минималният брой проби е 4 за всяка категория продукти и за държава-членка.

2. Брой на пробите означава минималният брой проби, които трябва да бъдат взети годишно. В случаите, когато са налице специални условия (например вземане на проби два пъти годишно), това се уточнява в раздел В.

3. Тъй като всяка категория включва голям асортимент от продукти с различни спецификации, за всеки от продуктите, от които се вземат проби, следва да се предостави допълнителна информация (както е уточнено в раздел В). За да се проследят тенденциите във времето, е важно от продукти с една и съща спецификация (например един и същ вид хляб) да се вземат проби всяка година, когато това е възможно.

4. Ако за продукти с една и съща спецификация многократно бъдат получени резултати под границата за количествено определяне на метода (LOQ), продуктът може да бъде заменен с друг, стига той да попада в същата продуктова категория и да е предоставено описание на продукта.

5. За да се гарантира съпоставимост на аналитичните резултати, следва да се подберат методи, при които се постига LOQ от 30 μg/kg (най-интензивен йон/йон преход) за хляб и храни за кърмачета и малки деца и 50 μg/kg за картофени продукти, други зърнени продукти, кафе и други продукти. Резултатите следва да се отчитат, коригирани с приетите допустими отклонения.

([1]) В изключителни случаи конкретен продукт може да бъде на пазара само чрез внос от трета страна. В такива случаи може да се вземат проби от внесения продукт.

Минимален брой проби за всяка категория продукти

Страна, в която се продават	Пържени картофи, продавани готови за консумация	Картофен чипс	Полуготови пържени картофи/ картофени продукти за приготвяне в домашни условия	Хляб	Зърнени закуски	Бисквити, солени бисквити, сухари и подобни	Кафе и заместители на кафе	Детски храни, различни от преработени храни на зърнена основа	Преработени храни на зърнена основа за кърмачета и малки деца	Други продукти	Общо
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
AT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
BE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
CY	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
CZ	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
DE	24	24	24	24	24	24	24	24	24	14	230
DK	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
ES	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	140
EE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
EL	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
FR	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
FI	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
HU	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
IT	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
IE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
LU	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
LT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
LV	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
MT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
NL	6	6	6	6	6	6	6	6	6	8	62
PT	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
PL	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	140
SE	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
SI	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
SK	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
UK	20	20	20	20	20	20	20	20	20	14	194
BG	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	44
RO	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	80
Общо	202	202	202	202	202	202	202	202	202	224	2 042

B. **Минимална допълнителна информация, която трябва да се предостави за всеки продукт**

Минималната допълнителна информация, която трябва да се предостави за всеки продукт, е посочена в точки от 1 до 10. Държавите-членки се приканват да предоставят по-подробна информация.

1. *Пържени картофи, продавани готови за консумация, включващи следните подкатегории:*

1.1. Пържени картофи от пресни картофи

1.2. Пържени картофи от картофено тесто

Проби от готовите за консумация продукти следва да се вземат от малки заведения, вериги заведения за бързо хранене и ресторанти. Проби следва да се вземат два пъти годишно — през март и ноември ([1]), като по този начин се достига крайният брой проби, посочен в таблицата.

Специална информация, която трябва да се предостави:

— използвана суровина — пресни картофи (подкатегория 1.1) или полуфабрикати (картофено тесто) (подкатегория 1.2),

— добавка на други съставки.

2. *Картофен чипс, включващ следните подкатегории:*

2.1. Картофен чипс от пресни картофи

2.2. Картофен чипс от картофено тесто (чипс в различни форми, чипс, нареден в кутии)

Проби следва да се вземат два пъти годишно — през март и ноември ([1]), като по този начин се достига крайният брой проби, посочен в таблицата.

Специална информация, която трябва да се предостави:

— използвана суровина — пресни картофи (подкатегория 2.1) или полуфабрикати (картофено тесто) (подкатегория 2.2),

— процедиране при пържене: на партиди или продължително пържене,

— добавка на други съставки, овкусители или добавки.

3. *Полуготови пържени картофи/картофени продукти за приготвяне в домашни условия, включващи следните подкатегории:*

3.1. Картофки, приготвени във фурна (картофки на фурна)

3.2. Пържени картофи на маслена баня

Категорията включва продукти, които се продават пресни или замразени. Проби следва да се вземат два пъти годишно — през март и ноември ([1]), като по този начин се достига крайният брой проби, посочен в таблицата.

Анализът на всяка проба следва да се извършва след приготвянето на продукта (например пържене, печене и т.н.). Приготвянето се извършва в лабораторни условия, при спазване на инструкциите за приготвяне, указани на етикета.

Специална информация, която трябва да се предостави:

— подкатегория, към която спада продуктът (както е посочена по-горе),

— използвана суровина — пресни картофи или полуфабрикати (картофено тесто),

— продукт, продаван пресен или замразен,

— условия за приготвяне съгласно инструкциите на етикета,

— добавка на други съставки.

([1]) В случай че хранителният продукт е приготвен от картофени полуфабрикати, не е необходимо да се вземат проби два пъти годишно.

4. *Хляб*

Специална информация, която трябва да се предостави:

— вид хляб, напр. пшеничен, ръжен, многозърнест, с други съставки и т.н.

Изборът на вида хляб, от който да се вземат пробите, следва да се определя от хранителните навици в съответната държава-членка.

5. *Зърнени закуски (с изключение на мюсли и овесена каша)*

Специална информация, която трябва да се предостави:

— тип зърно,

— други съставки (например захар, ядки, мед, шоколад).

Ако са били анализирани мюсли и овесена каша, те трябва да бъдат докладвани в група 10 „Други продукти“.

6. *Бисквити, солени бисквити, сухари и подобни (с изключение на сладкиши и кексове), включващи следните подкатегории:*

6.1. Солени бисквити (например солени бисквити с мая, солени бисквити със сода, солети)

6.2. Сухари (със или без мая)

6.3. Вафлени кори (например за сладолед)

6.4. Бисквити с джинджифил

6.5. Други (да се посочат)

Специална информация, която трябва да се предостави:

— подкатегория, към която спада продуктът (както е посочена по-горе).

Изборът на продуктите, от които да се вземат пробите, следва да се определя от хранителните навици в съответната държава-членка.

7. *Кафе и заместители на кафе, включващи следните подкатегории:*

7.1. Печено кафе

7.2. Инстантно (разтворимо) кафе

7.3. Заместители на кафе

Специална информация, която трябва да се предостави:

— подкатегория, към която спада продуктът (както е посочена по-горе),

— за печено кафе — степен на изпичане (например средно, тъмно), тип на зърната, ако има такава информация, дали се продава смляно или на зърна, със или без кофеин,

— за инстантно (разтворимо) кафе: със или без кофеин,

— за заместители на кафе: използвана суровина (например ечемик, ръж, цикория).

Пробите от кафе и заместители на кафе следва да се анализират във вида, в който се продават, за да се осигури съпоставимост на данните.

Ако е осъществимо, на следващ етап напитката може да бъде анализирана във вид, готов за консумация. Следва да бъдат посочени условията на приготвяне (както са указани на етикета), например количество кафе, количество използвана вода, подробности относно използвано оборудване, температура на варене и т.н.). Ако аналитичният капацитет е ограничен, следва да се даде приоритет на анализа на пробата във вида, в който се продава.

8. *Детски храни, различни от преработени храни на зърнена основа* ([1])

Изследват се храни, съдържащи картофи, кореноплодни зеленчуци или зърнени култури като основни съставки (с изключение на продуктите, попадащи в категорията „Преработени храни на зърнена основа“).

Специална информация, която трябва да се предостави:

— основни съставки.

9. *Преработени храни на зърнена основа за кърмачета и малки деца* ([2]), *включващи следните подкатегории:*

9.1. Бисквити и сухари за кърмачета и малки деца

9.2. Други преработени храни на зърнена основа за кърмачета и малки деца

Пробите следва да се анализират във вида, в който се продават, за да се осигури съпоставимост на данните.

Специална информация, която трябва да се предостави:

— подкатегория, към която спада продуктът (както е посочена по-горе),

— описание на продукта,

— тип зърно, други съставки.

10. *Други продукти*

Тази категория включва картофени продукти, зърнени продукти, какаови продукти, различни от посочените в категориите по-горе (например картофени кюфтета, снаксове на зърнена основа (например царевичен чипс, тортила чипс, пуканки), мюсли, овесена каша, сладкиши и кексове и т.н.).

Изборът на продуктите, от които да се вземат пробите, следва да се определя от хранителните навици в съответната държава-членка.

Може да се наложи продуктите да бъдат анализирани след приготвяне съгласно инструкциите на етикета. В такъв случай условията, при които това е направено, трябва да бъдат уточнени.

Специална информация, която трябва да се предостави:

— име и подробно описание на продукта (например основни съставки),

— условия за приготвяне съгласно инструкциите на етикета.

([1]) Както са определени в член 1, параграф 2, буква б) от Директива 2006/125/ЕО на Комисията от 5 декември 2006 г. относно преработени храни на зърнена основа и детски храни за кърмачета и малки деца (ОВ L 339, 6.12.2006 г., стр. 16).

([2]) Както са определени в член 1, параграф 2, буква а) от Директива 2006/125/ЕО.